

NBA
consultaties@nba.nl

Onze ref. SK/TV/sa

Amstelveen, 24 juli 2026

Betreft: Reactie op consultatie evaluatie Standaard 700: Uitgebreid rapporteren in de controleverklaring over fraude en continuïteit en de invoering van de herziene Standaarden 240 en 570

Geachte heer, mevrouw,

Wij maken graag gebruik van de door u geboden gelegenheid om te reageren op de consultatie evaluatie Standaard 700: *Uitgebreid rapporteren in de controleverklaring over fraude en continuïteit en de invoering van de herziene Standaarden 240 en 570, d.d. 27 mei 2026*. Wij constateren dat de rapporteringsvereisten over fraude en continuïteit die sinds 2021 in Nederland zijn ingevoerd nu ook internationaal worden gevolgd in de nieuwe fraude en continuïteit standaarden.

In lijn met onze eerdere consultatie reacties staat KPMG positief tegenover transparantie in de communicatie ten aanzien van onderwerpen die maatschappelijk van belang worden geacht, waaronder fraude en continuïteit. Wij kunnen ons dan ook vinden in de keuze van de NBA om de bestaande Nederlandse praktijk voort te zetten en voor deze onderwerpen een bredere toepassingssfeer te hanteren dan internationaal is voorgeschreven gezien dit belang en de informatiebehoefte van gebruikers. Wij zijn voorstander om de reikwijdte niet te veranderen ten opzichte van de huidige reikwijdte en deze te richten op het wettelijk controle domein. Dit leidt tot een consistente reikwijdte voor beide standaarden 240 en 570 en vermijdt een grotere afwijking voor continuïteit van de reikwijdte die de internationale standaarden voorschrijven.

Wij observeren dat het invoeren van de rapportering door de accountant over deze twee thema's heeft geleid tot meer aandacht voor beide onderwerpen bij zowel gebruikers van de accountantsverklaring als bij accountants en tot een beter inzicht in de werkzaamheden die de accountant dienaangaande heeft verricht. Hiermee zorgt dit voor een verkleining van een eventuele verwachtingskloof.

Ook onderkennen we dat regelgeving omtrent de jaarverslaggeving geen duidelijke normen stelt die ondernemingen verplichten over frauderisico's en continuïteitsrisico's (anders dan bij een materiële onzekerheid omtrent de continuïteit) in bijvoorbeeld het bestuursverslag te rapporteren.

NBA

*Betreft: Reactie op consultatie Concept Standaard 3950N
Amstelveen, 24 juli 2026*

In dat kader inzake het verbeteren van de informatievoorziening over deze onderwerpen voor gebruikers vinden wij het versterken van 'de keten' van groot belang. Die doelstelling wordt gedeeltelijk bereikt door aanvullende transparantie door de accountant in de verklaring, maar belangrijk is ook dat de opstellers van de jaarverslaggeving dit ook wordt gevraagd.

Namelijk, zonder een vergelijkbare ontwikkeling in de verslaggevingsvereisten voor ondernemingen dreigt een situatie te ontstaan waarin de accountant uitgebreider rapporteert over deze onderwerpen dan de onderneming zelf. Naar onze mening is dat vanuit het oogpunt van verantwoordelijkheidsverdeling, de rol van accountant als controleur en effectieve informatievoorziening niet wenselijk. Tegen deze achtergrond achten wij het van belang dat de NBA haar gesprekken met de Raad voor de Jaarverslaggeving en de wetgever continueert, teneinde te verkennen op welke wijze ook aan de zijde van ondernemingen verdere transparantie over fraude- en continuïteitsrisico's kan worden bevorderd waarbij inspiratie kan worden ontleend aan internationale ontwikkelingen, waaronder het Verenigd Koninkrijk, waar ondernemingen reeds uitgebreider rapporteren over continuïteit en daaraan gerelateerde risico's.

Hieronder gaan wij nader in op de vragen die zijn gesteld in het consultatiedocument.

Vraag 1: Zijn er zwaarwegende argumenten waardoor het CB tot een ander standpunt zou moeten komen? Licht je antwoord toe.

Nee. Als IFAC-lid neemt de NBA normaliter de ISA-standaarden één-op-één over in de Nederlandse controle standaarden. De IAASB heeft zich bij de ontwikkeling van deze herziene standaarden onder andere laten inspireren door de Nederlandse aanvullingen op standaard 700.

Wij menen dat gebaseerd op de evaluatie van het CB onder gebruikers, de huidige Nederlandse toepassing, de internationale ontwikkelingen, de specifieke politieke situatie en het toezichthoudende kader in Nederland de standpunten om een bredere toepassing voort te zetten begrijpelijk en proportioneel zijn. Vooral ook omdat deze rapportering bijdraagt aan een beter inzicht in de werkzaamheden van de accountant en daarmee aan het verkleinen van de verwachtingskloof. Wij willen het CB meegeven om de reikwijdte niet te vergroten ten opzichte van de huidige (wettelijke controle) reikwijdte vanwege consistentie tussen beide standaarden en om niet nog verder af te wijken van de reikwijdte van de internationale standaarden. Voor het niet-wettelijke controledomein heeft de accountant de mogelijkheid op basis van professionele oordeelsvorming en gebruikerskring te bepalen om vrijwillig uitgebreid te rapporteren.

Vraag 2: Vind je het standpunt van het CB goed verwerkt in de specifieke aanpassingen in herziene Standaarden 240 en 570? Licht je antwoord toe.

Ja. Naar onze mening zijn de uitgangspunten van het CB op een evenwichtige wijze verwerkt in de herziene Standaarden 240 en 570. De voorstellen waarborgen tegelijkertijd de elementen van de huidige Nederlandse praktijk die in de evaluatie positief zijn beoordeeld.

NBA

*Betreft: Reactie op consultatie Concept Standaard 3950N
Amstelveen, 24 juli 2026*

Vraag 3: Heb je nog opmerkingen bij de vertalingen van ISA's 240 en 570? Licht je antwoord toe.

Ja, KPMG beveelt aan om in de toelichting en/of implementatieguidance aandacht te besteden aan de samenloop tussen Standaarden 240/570 en Standaard 250. In de praktijk wordt fraude dan wel continuïteit en risico's op niet-naleving van wet- en regelgeving (NOCLAR) veelal in samenhang beoordeeld en gecommuniceerd. Verdere verduidelijking van deze relatie kan bijdragen aan een consistente toepassing en samenloop van de standaarden en voorkomen dat voor gebruikers onduidelijkheid ontstaat over de rapportering van dergelijke aangelegenheden.

Tot slot

Tenslotte maken wij van de gelegenheid gebruik om, in aanvulling op onze algemene opmerking aan het begin van deze brief, onze meer gedetailleerde observaties en opmerkingen te plaatsen, voor zover die geen weerslag in de voorgaande vragen hebben gevonden. Wij hebben onze observaties en detailopmerkingen in de bijlage opgenomen.

Wij bedanken u voor de gelegenheid om te reageren op uw consultatiedocument. Voor vragen inzake onze reactie kunt u contact opnemen met ondergetekende of Tom Volleberg. Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij graag bereid.

Hoogachtend,

KPMG Accountants N.V.

S.Y. Koppes RA
Partner

Bijlage:
Observaties en detailopmerkingen

NBA

Betreft: Reactie op consultatie Concept Standaard 3950N
Amstelveen, 24 juli 2026

Bijlage: Observaties en detailopmerkingen

Hieronder geven wij onze detailopmerkingen ten aanzien van de herziene Standaarden 240 en 570. De herziene standaarden bevatten enkele tekstuele onduidelijkheden. Hoewel wij niet pretenderen volledig te zijn, merken wij het volgende op:

Specifiek – opmerkingen per paragraaf t.a.v. herziene standaard 240 fraude

- Gebruik “specialistische fraude-expertise” of “gespecialiseerde vaardigheden of kennis op het gebied van fraude”. Reserveer “forensisch” voor situaties waarin daadwerkelijk forensische deskundigheid wordt bedoeld.
- Het verdient aanbeveling de reikwijdte van het begrip “fraudeaangelegenheid” nader te verduidelijken. Zonder aanvullende guidance bestaat het risico op uiteenlopende interpretaties en verminderde vergelijkbaarheid van controleverklaringen.
- Wij constateren een inconsistente vertaling van het begrip *bias* binnen de HRA: in de consultatieversie van Standaard 240 wordt *management bias* vertaald als “**tendenties van het management**” (par. 31) en “**tendenties**” (par. 42), terwijl in voorbeeld A192E dezelfde term “**vooringenomenheid van het management**” wordt gehanteerd; daarnaast gebruikt Standaard 610 voor *bias* consequent “**vooringenomenheid**” (A7 en A32), terwijl Standaard 540 voor *management bias* eveneens “**tendenties van het management**” hanteert, waardoor niet duidelijk is of de NBA bewust een onderscheid beoogt tussen *bias* en *management bias* dan wel sprake is van terminologische inconsistentie.
- Wij constateren dat *forensic skills* in A39-A40 wordt vertaald als “**forensische vaardigheden**”, terwijl in A159 de term “**forensische expertise**” wordt gebruikt. Omdat hiermee mogelijk een verschillend niveau van deskundigheid wordt gesuggereerd, bevelen wij aan één consistente term te gebruiken dan wel toe te lichten of bewust onderscheid wordt gemaakt tussen vaardigheden en expertise.

Specifiek – opmerkingen per paragraaf t.a.v. herziene standaard 570 continuïteit

- Paragraaf 16: Wij merken op dat paragraaf 16 bepaalt dat de accountant de implicaties dient te evalueren indien het management weigert een inschatting te maken van de continuïteitsveronderstelling. Deze formulering kan de indruk wekken dat het ontbreken van een inschatting door het management geen verdere consequenties heeft, indien de accountant zelf een inschatting maakt. Paragraaf 22 lijkt op dit punt strikter geformuleerd: *indien het management wel een inschatting maakt, maar niet over de juiste periode, dient de accountant het management en/of de met governance belaste personen te verzoeken deze inschatting alsnog voor de juiste periode uit te voeren*. Daarmee lijkt paragraaf 22 meer gewicht toe te kennen aan de verantwoordelijkheid van het management dan paragraaf 16. We vragen de NBA om dit te verhelderen.

NBA

Betreft: Reactie op consultatie Concept Standaard 3950N

Amstelveen, 24 juli 2026

- Paragraaf 28: Wij merken op dat deze paragraaf ingaat op zowel de intentie als de mogelijkheid van partijen om de noodzakelijke financiële ondersteuning te handhaven of te verschaffen. De vraag is of het gebruik van het woord 'intentie' in dit verband voldoende duidelijk en stevig is, of dat hier een striktere formulering wenselijk is bijvoorbeeld door te vereisen dat deze wettelijk afdwingbaar zou moeten zijn.